

Taras, Halina

Epoka kamienia i brązu pogranicza polsko-białorusko-ukraińskiego : Konferencja transgraniczna, Lublin-Mińsk 29 sierpnia - 2 września 1997 r.

Archeologia Polski Środkowowschodniej 3, 326

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

HALINA TARAS

**EPOKA KAMIENIA I BRĄZU POGRANICZA POLSKO-BIAŁORUSKO-UKRAIŃSKIEGO.
KONFERENCJĄ TRANSGRANICZNA, LUBLIN-MIŃSK 29 SIERPNIĄ - 2 WRZEŚNIA 1997 R.**

Kilkuletnia już współpraca Ośrodka Badań i Studiów Wschodu Uniwersytetu Łódzkiego i Katedry Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej z oddziałem Antropologii i Ekologii Instytutu Sztuki, Etnografii i Folkloru (ISEF) Białoruskiej Akademii Nauk w Mińsku zaowocowała kolejną, po dwóch antropologicznych, konferencją naukową, która odbyła się na przełomie sierpnia i września 1997 r. Konferencja zaprojektowana została jako cykl sesji: dwóch spotkań dyskusyjnych odbywających się w Mińsku (29 sierpnia) i w Lublinie (1 września) oraz dwóch sesji wyjazdowych, na których prezentowane były ważne ze względów poznawczych stanowiska archeologiczne - przebadane bądź w trakcie badań wykopaliskowych - związane z epoką neolitu i brązu na obszarze zachodniej Białorusi (30 sierpnia) i wschodniej Polski (2 września). Spotkania miały charakter warsztatów archeologicznych służących wypracowaniu wspólnego języka i weryfikacji pojęć archeologicznych funkcjonujących w literaturze archeologicznej w Polsce, Białorusi i na Ukrainie.

W konferencji czynnie uczestniczyli badacze epok neolitu i brązu z wyżej wymienionych instytucji oraz z Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie i Muzeum Okręgowego w Suwałkach, a więc placówek, które realizują programy badawcze w strefie pogranicza polsko-białoruskiego i polsko-ukraińskiego. Ponadto, w sesjach polskich, udział wzięli badacze ukraińscy z Uniwersytetu w Łucku oraz z placówek muzealnych i konserwatorskich środkowowschodniej Polski.

Sesja lubelska, która odbyła się w dniu 1 września, składała się z trzech bloków tematycznych: antropologicznego i dwóch archeologicznych poświęconych zagadnieniom epoki kamienia (z uwzględnieniem przede wszystkim problematyki neolitu) oraz epoki brązu. Każdy z bloków zawierał referaty wprowadzające do tematu, wygłaszane przez polskich badaczy i zwykle uzupełniane komunikatami gości z Mińska i Łucka. Te z kolei były bazą treściwej dyskusji, w trakcie której prezentowano podstawowe źródła archeologiczne z polskich badań.

W bloku antropologicznym wystąpiła dr Wanda Kozak-Zychman oraz prof. prof. Tamara B. Bielookaja

i Olga Marfina z Mińska. W części poświęconej epoce kamienia wysłuchano referatów dr dr Zofii Sulgostowskiej (Warszawa), Jerzego Libery, Jolanty Nogaj-Chachaj i Anny Zakościelnej (Lublin) oraz komunikatów Hryhoryja Ochrimenki (Łuck) i mgra Jerzego Brzozowskiego (Suwałki).

W popołudniowej części omawiano zagadnienia epoki brązu we wschodniej Polsce, i tutaj wystąpili dr dr Barbara Bargieł, Halina Taras (Lublin) i dr hab. Sławomir Kadrow (Lublin-Kraków) oraz Władimir Łakiza (Mińsk) i Mykoła Sawczuk (Łuck).

Poszczególne wystąpienia stanowiły najczęściej syntetyczne ujęcie sytuacji osadniczo-kulturowej we wschodniej Polsce w oparciu o najnowsze, często niepublikowane, materiały źródłowe. Autorzy, o ile stan źródeł pozwalał, odnosili się do realiów pradziejowych w zachodniej Białorusi i Ukrainie. Zwracano uwagę na zagadnienia słabo rozpoznane czy niewystarczająco udokumentowane i wymagające pogłębienia badań. Podnoszono kwestie sporne w dziedzinie terminologii i chronologii. W tym kierunku zmierzała również późniejsza dyskusja.

2 września odbyło się seminarium terenowe na stanowiskach z epoki neolitu i brązu Wyżyny Lubelskiej i Wyżyny Sandomierskiej. Trasa wiodła wzdłuż stanowisk związanych z pradziejowym kopalnictwem krzemienia (Świeciechów, Gościeradów, Ożarów, Krzemionki Opatowskie), stanowisk wielowarstwowych (np. Kichary Nowe), dużych osad i cmentarzysk megalitycznych kultury pucharów lejkowatych (np. Ćmielów, Stryczowice). Dyskusja oscylowała przede wszystkim wokół zagadnień metodyki i metodologii badawczej. Gości interesowały zarówno techniki wykopaliskowe stosowane aktualnie w Polsce, jak też sposoby opracowywania i możliwości laboratoryjnej analizy źródeł, rekonstrukcje archeologiczne a także kwestie konserwatorstwa i ochrony zabytków archeologicznych.

Należy mieć nadzieję, że konferencja zaowocuje w przyszłości wspólnymi tematami badawczymi oraz próbami skoordynowania działań terenowych. Wymiernym jej efektem będzie publikacja, która ukaże się niebawem.